

061

PLUSPUNT

14e jaargang, December 2020. PlusPunt is een uitgave van KansPlus

ZEG's

over (mede)
zeggenschap

Gaan, komen en verder groeien

Uniek en Romantiek

Lokale medezeggenschap in crisistijd

(H)erken jij dementie?

GAAN, KOMEN EN VERDER GROEIEN	03
WET ZORG EN DWANG - WAAR STAAN WE NU?	05
DE OMA VAN FÉ	06
ZEG'S	
VLINDERS OF VRIENDSCHAP BIJ UNIEK EN ROMANTIEK	07
ZEG'S	
NIEUWE DONORWET	09

ZEG'S	
VRAAGAPP. MEER ZELF, MINDER ZORG	10
"ZUSJE, MET DE BUS WEG EN IJSJE ETEN"	11
CONTACT HOUDEN IN CORONATIJD	13
ACHTER DE SCHERMEN	14
DOWN EN DEMENTIE - D2	15

2020 een verloren jaar? Nou echt niet!

Beste lezer,

Zo aan het einde van het jaar 2020 is het bijna onmogelijk om het op deze plaats niet over het coronavirus te hebben. Het ongrijpbare heeft ons in zijn greep.

In vele opzichten lijkt 2020 een verloren jaar: leuke dingen kunnen niet meer, geen spontane contacten, onrust binnen de woongroepen, pijnlijke beperkingen bij bezoek en persoonlijk contact, wegvallen van dagbesteding en vooral grote zorgen over mogelijke besmetting. Bijna geen activiteiten bij de ledengroepen. En na een periode van 'weer een beetje normaal', de tweede golf.

Op veel van onze verwanten heeft dit alles een grote impact. Het dagelijkse ritme is doorbroken. De zeer gevoelige 'antennes' van onze verwanten pikken het ongrijpbare feilloos op, maar kunnen dat maar moeilijk plaatsen.

Maar is er ook iets positiefs te melden over deze pandemie? Wel degelijk! Het heeft de noodzaak en de waarde van het gezamenlijk behartigen van de belangen van onze verwanten nog eens duidelijk gemaakt.

KansPlus - en in het bijzonder Pouwel van de Siepkamp - heeft de beleidsmakers doordrongen van de door corona veroorzaakte benarde positie van mensen met een verstandelijke beperking.

Resultaat: bij een volgende golf, moet de zorgaanbieder zorgen voor 'maatwerk' voor de cliënt en is een algeheel bezoekverbod geen optie!

Het is het sprekend bewijs dat belangenbehartiging haar vruchten afwerpt en dat het werk van onder andere KansPlus - ook in het Nederland van 2020 / 2021 - geen luxe of hobby is maar pure noodzaak!

Het rondwarende virus dwingt mij om mijn eigen mening over 'wat is goede zorg' nog kritischer tegen het licht te houden. Geen dagbesteding betekent ook 'rust', geen wachtend busje om 8.13 uur, minder 'moeten'.

Zijn de keuzes uit het verleden vandaag nog steeds de beste keuzes voor mijn dochter? De permanente zoektocht naar de juiste mix van 'kunnen, moeten en mogen'.

En komen er te veel COVID signalen bij je binnen en heb je daar meer dan genoeg van?

Doe dan zoals mijn dochter: zet de koptelefoon op, laat de boel de boel en geniet (voor zoveelste keer) van ABBA's Mamma Mia.

Paul Grimmelikhuisen

Gaan, komen en verder groeien

Tekst en foto's: Buro Opaal

"Helpen van mensen, daar word ik warm van. Ik ben er daarom trots op dat ik vanaf nu als voorzitter van KansPlus mag opkomen voor de belangen van mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben." Aldus Harold de Graaf, in de algemene ledenvergadering van 24 oktober benoemd tot nieuwe voorzitter. Hij neemt het stokje over van Pouwel van de Siepkamp, die na zijn voorzitterschap op vrijwillige basis beleidsadviseur blijft voor de vereniging. Samen blikken zij terug en kijken zij vooruit op het besturen van de vereniging KansPlus.

Harold de Graaf wil graag werken voor mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten. "Ik wil hen een stem geven. En ik wil hen nog meer binden aan de vereniging. Ik vind het een uitdaging om voor de leden aan de slag te gaan. Om met elkaar – mensen van het bureau, leden en de ledengroepen – op zoek te gaan naar antwoorden. Er zit zoveel kennis en kunde in deze club. Dat moeten we bij elkaar brengen en inzetten. Daar komt dan zeker iets moois uit voort."

Over Harold

Harold is 50 jaar, getrouwd en vader van een zoon (19) en een dochter (21). Hij woont in Leiderdorp. Zijn vrouw werkt daar in het ziekenhuis als doktersassistente. Harolds zoon kon vroeger niet goed meekomen op school vanwege een 'development coördination disorder'. Zo heeft Harold ervaring opgedaan met onder andere speciaal onderwijs en andere kinderen met een beperking.

Harold is directeur van Branchevereniging voor Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI), in Utrecht. "Bij BPBI zet ik mij actief in voor passende financiële zorg- en dienstverlening aan mensen die dat nodig hebben. In deze functie kan ik iets betekenen voor mensen die zelf niet in staat zijn om voor hun financiën te zorgen. Het gaat veel over beschermingsbewindvoering en mensen met een licht verstandelijke beperking. Hiervoor werken we ook in projecten samen met mensen met een verstandelijke beperking, onder meer in een project van de Hogeschool van Amsterdam."

Mensenwerk

Harold is zijn carrière begonnen in verzekeringen en pensioenen. "Maar ik miste het mensenwerk. Mijn vader werkte op een VSO-LOMSchool en had veel contact met mensen met een beperking. Ze konden altijd bij hem terecht en kwamen regelmatig bij ons thuis. Zo herinner ik mij een reus van een vent met een mooie auto die bij mijn vader langskwam om hem te bedanken voor zijn steun en hulp. En ook een jongen die thuis letterlijk met de koekenpan in elkaar werd geslagen. Mijn vader was zeer betrokken, hij wilde voor mensen echt het verschil maken. Mijn moeder had al heel jong werk als lerares en gezinsvoogd. Het mensenwerk heb ik van huis uit meegekregen."

De vereniging

Harold was in zijn vorige functie manager bij de beroepsvereniging Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN). Een vereniging met leden, net als bij BPBI, waar hij nu werkt. Harold: "Vereniging betekent voor mij 'ontmoeting'. En het betekent dat je uitgaat van wat de leden van KansPlus bezighoudt. Daar zet je je voor in. Leden moeten zich met de hoogste zeggenschap herkennen in hun vereniging."

Over Pouwel

Pouwel van de Siepkamp (71) is zeer bevlogen in zijn verhalen over KansPlus en haar geschiedenis. Hij heeft zelf ook een bewogen weg afgelegd in de gehandicaptenzorg, voordat hij bij KansPlus terecht kwam.

Pouwel: "Ik ben lang geleden toevallig in de gehandicaptenzorg beland, door vakantiewerk. Later werd ik paviljoenshoofd en nog weer later zat ik in de directie van een zorgorganisatie. Ik ben vaak tegen de

beperkingen van het traditionele zorgmodel aangelopen. Pas in de directie kon ik daar het een en ander in veranderen. Pouwel kreeg de smaak te pakken en werd ook politiek actief. Hij kon daardoor nog actiever optreden tegen bijvoorbeeld de vele bezuinigingen in de zorg. Door zijn gehandicapte zonen Leen en Henk, kreeg hij op persoonlijk vlak te maken met belangenbehartiging. Zo kwam hij bij het Werkverband van Ouders rond Internaten (WOI), en later KansPlus.

Pouwel: "Ik ben nogal een activist en heb me in het verleden stevig afgezet tegen misstanden en onnavolgbare ontwikkelingen in de zorg. Ik heb inmiddels geleerd dat dit niet altijd wat oplevert. Je kunt verschillen van mening, maar je staat toch aan dezelfde kant van de lijn. Met samenwerken, meebewegen en de balans zoeken op gelijke belangen bereik je dan meer. Die houding heb ik aangenomen in mijn voorzitterschap bij KansPlus. En ik wil Harold adviseren dit over te nemen."

Op de kaart

Inmiddels staat KansPlus duidelijk op de kaart. "We doen er toe. We worden door de overheid gevraagd om mee te denken en te adviseren bij belangrijke ontwikkelingen. Ook in dit jaar van corona. Dat heeft ertoe geleid dat veel van de eerder genomen ad hoc beslissingen tijdens de eerste golf nu van tafel zijn. Er wordt nu beter overlegd met en meer gekeken naar de belangen van onze leden."

Lokale netwerken

Een ander succes vindt Pouwel de aanwezigheid van KansPlus bij lokale netwerken. "Regionale structuren zijn heel belangrijk. Daar zit je dichtbij de mensen. Veel mensen zijn actief in de lokale belangenbehartiging: in adviesraden sociaal domein bij gemeenten, medezeggenschapsraden in het speciaal onderwijs, cliëntenraden in zorginstellingen, lokale besturen van ledengroepen enzovoort. Het is belangrijk voor KansPlus om de krachten daar te bundelen.

En dat gebeurt ook steeds meer. Laat je als bestuur regelmatig zien. Zo weet je wat er speelt."

Basis blijven voelen

Pouwel tipt de nieuwe voorzitter het volgende: "Neem de tijd om de basis te blijven voelen. Kijk niet alleen vanuit bestuurlijk perspectief, maar vanuit de leden. Alleen dan kun je aansluiten bij de behoeften van mensen. Leden moeten zich blijven herkennen in KansPlus."

Hierin vinden de oude en nieuwe voorzitter elkaar. Harold: "Commitment van leden vind ik heel belangrijk. Evenals het reageren op wat leden teruggeven. Ik wil me op deze manier graag inzetten voor een sterke vereniging. We moeten zoveel mogelijk mensen met een beperking en hun naasten zien te bereiken. Want daarvoor zijn we er. En hoe meer mensen je achter je hebt staan, hoe meer je kunt bereiken voor de leden bij de politiek."

De eerste acties

Wat is het eerste dat Harold gaat doen? "Spreken met de mensen van het bureau. Zij zijn de stabiele factor voor de leden. Zij kunnen mij vertellen wat er speelt. Daarna ga ik op bezoek bij verschillende ledengroepen en bij organisaties als Ieder(in) en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland."

"Het is gek. Ik heb mijn medebestuurders nog niet live gezien. Dat is wel belangrijk om elkaar echt en goed te leren kennen. Dat moeten we dan later inhalen. Volgend jaar zal ik iedereen pas echt ontmoeten. Nu voorlopig via het beeldbellen. Zo ga ik ook meedoen met het cliëntenradencongres in december!"

Gezamenlijke wens

"We wensen alle leden en naasten alle goeds en gezondheid. Misschien nog wel meer dan normaal. Houd elkaar vast. Zoek elkaar op. Maak elkaar duidelijk dat je het niet alleen hoeft op te lossen. Met elkaar, als bondgenoten, heb je meer kracht."

Wet zorg en dwang - Waar staan we nu?

Tekst: Dorien Kloosterman, Foto: Robert Quast

In augustus werd bekend dat KansPlus de mogelijkheid kreeg om mee te werken aan de voorlichtingsweek over de Wet zorg en dwang. Vanuit KansPlus hebben we steeds aangegeven dat we het belangrijk vinden dat cliënten, maar zeker ook ouders en familieleden goed geïnformeerd zijn over deze nieuwe wet. We hebben hiervoor de informatiebrochure en folders ontwikkeld. Daarnaast hebben we de laatste week van september meegewerkt aan 22 bijeenkomsten voor ouders en familieleden over de Wet zorg en dwang (Wzd).

Gelukkig konden op dat moment de meeste bijeenkomsten nog live plaatsvinden. Een enkele bijeenkomst is digitaal georganiseerd. Tijdens de bijeenkomst bleek heel duidelijk dat er nog weinig bekendheid is over de wet. Maar vooral ook dat er bij zorgmedewerkers blijkbaar niet veel kennis is. Want talloze voorbeelden van situaties waar sprake is van gedwongen zorg passeerden de revue. Des te belangrijker dat u als ouder of familielid goed geïnformeerd bent over de Wet zorg en dwang.

Wzd en corona

Speciaal aandacht was er uiteraard voor de Wzd tijdens de coronacrisis. De bezoekersstop in zorginstellingen tijdens de eerste golf heeft de rechtspositie van de bewoners ernstig geschaad. Familieleden en cliëntenvertegenwoordigers konden niet naar binnen en cliënten werden ten onrechte opgesloten. Dat is ook de mening van Brenda Frederiks, gezondheidsjurist, die veel kennis heeft over de Wzd.

Tijdens de lockdown zijn er volgens Brenda Frederiks juridische fouten gemaakt. De Wet publieke gezondheid (Wpg) (de wet waarop de verordeningen van de veiligheidsregio zijn gebaseerd) werd op sommige plaatsen als excuus gebruikt om mensen op te sluiten in hun kamer. Of om hen te verbieden om een ommetje te fietsen of te wandelen. Terwijl nergens in die verordening stond dat mensen niet naar buiten mochten. Opsluiten in je kamer mag alleen als de burgemeester of de voorzitter van een veiligheidsregio daarvoor een beschikking afgeeft op grond van de Wpg. Maar dat is nergens gebeurd.

In quarantaine in je eigen appartement...

Bezoekersverbod

Het schrijnende is dat familieleden de toegang tot de instelling werd ontzegd, vanwege de bezoekersstop. De Wzd kent zogenaamde cliëntvertrouwenspersonen Wzd. Ook zij werden niet toegelaten tijdens de lockdown, terwijl dat juridisch niet klopte.

Ook in coronatijden moet de Wzd uitgevoerd worden. Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn Sport (VWS) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) dachten hier anders over. Zij publiceerden het bericht op hun site dat niet de gehele Wzd uitgevoerd hoefde te worden. Dat is dus niet correct. Net zomin als de onmogelijkheid om een klacht in te dienen bij de speciale klachtencommissie voor de Wzd. Er werd soms gezegd dat er nu geen klachten ingediend konden worden. Dat klopte niet.

Geen bezoekersstop meer

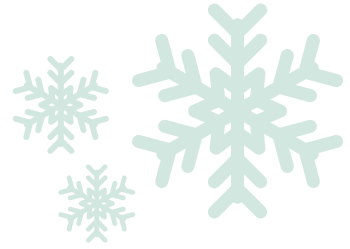
Minister De Jonge heeft inmiddels gezegd niet terug te willen naar bezoekersbeperkingen in zorginstellingen. Cliënten hebben bezoekersrecht zodat er tenminste altijd één persoon naar binnen mag. Bovendien mogen de advocaten en cliëntvertrouwenspersonen altijd naar binnen. Dit is geregeld in de 'Tijdelijke Wet COVID' die op dinsdag 13 oktober is aangenomen door de Tweede Kamer.

Melden

Wanneer de belangen van uw familielid in uw ogen worden geschaad. Wanneer u toch een bezoekverbod krijgt, ondanks de aangenomen wet. Neem contact op met het Kennis- en adviescentrum van KansPlus-VraagRaak. Wij kijken graag met u mee en brengen u desgewenst in contact met een cliëntvertrouwenspersoon Wzd.

Fé en de letters

Tekst en foto: Marike Kuperus

Fé snapt steeds meer van de kleine wereld waarin ze leeft. Fascinerend om te zien. Zoals veel kindjes van net vier jaar is 'zelluf doen' haar motto. Fé wil heel graag zélf lezen, bibliotheekje spelen. Uit de kast een boek halen, bekijken en weer terugzetten voor een ander. Eindeloos bladzijdes omslaan en met haar eigen gebaren het verhaal navertellen in haar hoofd. Als je haar bezig ziet dan is het zo'n stevige alerte meid, dat haar Down naar de achtergrond gaat. Maar dat is er wel en dat merk je bij die boeken waar ze zo dol op is op twee manieren.

Fé houdt van de boeken, maar lezen moet onder supervisie. Want als er niemand oplet dan kan ineens het hele boek in stukjes gescheurd zijn. Het eerste scheurtje geeft zo'n prettige sensatie dat ze daarna niet kan stoppen. Haar moeder vertelde dat dat echt iets is dat bij Down hoort. Jezelf helemaal kunnen verliezen in de fysieke sensatie en dan daar helemaal in doorgaan. Dat het niet mag, dat het boek dan straks er niet meer is, dat is lastig bij te brengen. 'Later' is een raar concept. Er zijn dus drie categorieën boeken in de Ierse thuisbibliotheek: Boeken waar iedereen bij kan. (Soms niet meer dan een kaft of een enkele bladzijde.)

Boeken die je mag lezen als er iemand in de kamer is, mooi maar vervangbaar als het toch is misgegaan. En boeken die je alléén mag lezen bij papa of mama op schoot.

Woorden en klanken

Fé houdt van de boeken, maar de klanken die erbij horen zijn nog lastig. Ze snapt heel veel van de woorden en de wereld. Ze kan prima gebaren en duidelijk maken wat ze wil... of wat ze vindt dat haar broertjes moeten doen. Maar praten lukt maar beetje bij beetje. Die klanken zijn lastig voor de slappe spieren in haar kleine mond. En logopedie dat is er niet in deze coronatijd. De Ierse variant van lockdown is echt locked.

Fé heeft een iPad

Wat er wel is, zijn de apps van onder andere de Downsociety: verhaaltjes en puzzeltjes die op de iPad helpen om gebaren te leren, letters te herkennen en zelfs om die letters te leren uitspreken.

Dus Fé heeft een iPad. Een echte, eigen, maar wel hele oude iPad. Ze mag er per dag een uurtje op. Als haar broertjes hun middagdut doen dan is het iPadtijd voor Fé. Ze kan hem helemaal zelf bedienen en weet precies welke spelletjes ze wil doen. Leuke spelletjes en ook heel leerzame: sorteren van kleuren en vormen en heel vaak Peh en de Feh zeggen. Ideaal wel scheurvast, maar helaas niet stuitervast. Na twee valpartijen op de harde keukenvloer gaat hij niet heel lang meer mee.

SinterKerst

Kijk en daar zijn grootmoeders dan weer voor.

We maken een treintje voor SinterKerst: koopt grandma voor zichzelf de nieuwste van de nieuwste, gaat de nog best wel heel erg nieuwe op reis naar Fé's moeder, en dan krijgt Fé degene die dan overblijft mét een knalgroen kidsproof stuitershoesje en een stapeltje leesboeken voor categorie 2 van de bibliotheek.

Een echte win win... voor alle partijen. Het enige verlies is dat grandma nog steeds niet zélf naar Ierland mag om voor SinterKerst te komen spelen...

Meer lezen over Fé en haar broers:

<https://unhurried-homestead.wixsite.com/unhurriedhomestead>

Vlinders of vriendschap na 'First Dates' bij Uniek en Romantiek

Tekst: Buro Opaal, Foto: Uniek en Romantiek

Franca en Steffie van den Bosch hebben Uniek en Romantiek opgezet. Een soort datingburo voor mensen met een beperking. Franca is de moeder van Jeroen (25) en Steffie is zijn zus. Met Jeroen is het idee voor het datingburo begonnen. "Jeroen wilde heel graag een date. Daar hebben wij hem bij geholpen. Dat bleek zo goed te gaan dat we dit ook voor andere mensen willen doen."

Franca en Steffie willen mensen met een beperking een kans geven op liefde of vriendschap.

"Je ziet mensen groeien en zo ook gewoon meedoen. Wat wij doen, lijkt op de televisieserie 'First dates'."

Hoe werkt het?

Je kunt je aanmelden op de website van Uniek en Romantiek. Via een vragenlijst stellen Franca en Steffie je een aantal vragen. Zij stellen je vragen over je leeftijd, wie je bent, wat je leuk vindt. Ze vragen ook of er iemand in jouw buurt is die met jou mee kan kijken. Een ouder, broer of zus, of een begeleider bijvoorbeeld. Als je klaar bent met de vragenlijst, klik je op 'verzenden'.

Franca en Steffie sturen je dan een bericht dat het goed is aangekomen. Als zij een goed beeld van jou hebben, gaan zij kijken of er iemand is die goed bij jou past. Zo maken zij 'setjes'.

Als er meerdere setjes zijn, gaan zij een date regelen. Je krijgt dan een uitnodiging voor een diner voor twee bij restaurant Brownies en Downies. In de uitnodiging staan ook tips over verzorging, kleding, wat je kunt

zeggen, waar je het over kunt hebben. Het is natuurlijk best spannend zo'n eerste date! Daarom helpen Franca en Steffie je bij de voorbereiding. Ook jouw naaste of begeleider kan daarbij helpen.

Op de avond van de date, zet degene die jou naar het restaurant brengt je voor de deur af. Franca en Steffie zijn binnen om jou op te vangen en naar de tafel te begeleiden. Zij lopen bij het diner rond om te helpen bij het gesprek als dat niet vanzelf gaat. "De meeste mensen die mee doen hebben nog niet eerder echt een date gehad. Dus dat kan best even wennen zijn." Maar het kan ook gewoon vanzelf gaan. Dan heb je niemand anders nodig dan elkaar. Samen geniet je van een romantisch diner. Je praat met elkaar en kijkt of er een klik is.

Na de date

Na de date sturen Franca en Steffie je een vragenlijst. Zo willen zij kijken wat je van de date vond. En wat je hier verder mee wilt.

Voor de meeste deelnemers is alleen de date al belangrijk. Niet bij iedereen is er gelijk een klik.

Soms is het gewoon een leuke avond.

Sommige deelnemers hebben daarna nog wel contact. Maar gaan niet meer op date. Soms willen deelnemers graag nog een keer afspreken.

"Dat begeleiden we dan ook. We doen dat – als dat nodig is – altijd in overleg met de naaste of begeleider. Zij kunnen de volgende stap ook verder zelf regelen."

Wanneer zijn de dates?

In september zijn de eerste 'first dates' geweest. In Veghel, waar dit idee ook vandaan komt. Maar het kan ook op andere plekken. Als er maar genoeg aanmeldingen zijn op die plekken. Franca en Steffie hebben een eigen idee van hoe de date er uit moet zien. Zij willen graag dat de date op alle plekken zo gaat als zij willen. Want dat blijkt goed te gaan. En ze vinden het heel belangrijk dat het persoonlijk en vertrouwd voelt.

"We hebben al mensen verliefd naar huis zien gaan na een eerste date. Dat kunnen vrouw en man zijn. Maar ook twee mannen of twee vrouwen. We houden na de date contact met de deelnemers. We weten daarom dat er al zeker tien mensen zijn die vlinders in de buik hebben!"

Coronamaatregelen

Franca en Steffie houden rekening met de coronamaatregelen bij de dates. Zij zorgen dat er genoeg afstand is tussen de gasten. En dat mensen zich houden aan de hygiëneregels.

"We hadden voor november nieuwe dates gepland. Maar dat kan nu even niet doorgaan. Zodra het weer kan, zijn we er helemaal klaar voor!"

Wil je ook op een first date?

Ga dan naar de website www.uniekenromantiek.nl. Daar kun je je aanmelden. Uniek en romantiek is er voor mensen met een (verstandelijke of lichamelijke) beperking. Voor mensen die graag met andere mensen met een beperking willen daten. Aanmelden is gratis. Samen dineren kost € 15,- per persoon (inclusief drankjes).

Lokale cliëntenraden en medezeggenschap in de coronacrisis

Tekst: Buro Opaal Illustratie: Amy Besten

Lokale cliëntenraden hebben een belangrijke rol in de coronacrisis. Zij staan dicht bij het leven van cliënten en hun naasten. Zij zien wat de coronamaatregelen voor hen betekenen.

In de coronacrisis worden veel afspraken gemaakt. Over hoe je veilig met elkaar omgaat. Over hoeveel bezoek je mag ontvangen. Het is belangrijk dat lokale cliëntenraden hierover meedenken.

Hoe doe je dit?

KansPlus en het LSR maakten een handreiking over medezeggenschap in crisistijd. Voor lokale cliënten- en verwantenraden. De handreiking helpt lokale cliënten- en verwantenraden om (beter) om te gaan met de coronacrisis. En om zich beter voor te bereiden op nieuwe crisissituaties.

In de handreiking staan tips over:

- afspraken met de zorgorganisatie
- vragen stellen over de coronamaatregelen
- vergaderen in crisistijd
- contact houden met de achterban.

Twee handreikingen

De handreiking 'Medezeggenschap in crisistijd' is bedoeld voor lokale (en ook centrale) cliënten- en verwantenraden, zorgprofessionals en managers.

Er is ook een flyer 'Lokale cliëntenraden en medezeggenschap in de coronacrisis – eenvoudig verteld'.

Beide handreikingen zijn te bestellen via de webwinkel van KansPlus-VraagRaak: <https://www.kansplus.nl/produkten-en-diensten/winkel/> Of via 030-2363744.

Nieuwe Donorwet

Tekst: Buro Opaal

Sinds juli 2020 is er de nieuwe Donorwet. Hierin is geregeld hoe je donor kunt zijn van delen van jouw lichaam. Het gaat over donor zijn als je bent overleden. Je kunt aangeven wat je wil dat er met jouw lichaam gebeurt. Maak je geen keuze? Dan mogen jouw organen en weefsels aan zieke mensen worden gegeven. Dat staat in de nieuwe Donorwet.

Organen en weefsels

In je lichaam zitten organen. Dat zijn bijvoorbeeld je hart, je lever en je nieren. Zonder deze organen kun je niet leven.

Sommige mensen zijn ziek. Zij hebben organen die niet goed meer werken. Deze organen kunnen soms vervangen worden door organen van andere mensen. Zo kunnen zieke mensen weer beter worden. Het geven van organen aan iemand anders noemen we 'doneren'.

Ook met andere delen van je lichaam kan je zieke mensen helpen. Zoals je huid en ogen. Dat noemen we weefsels.

Jij mag het zeggen

Je kunt pas organen of weefsels doneren als je dood bent. De regering vraagt aan iedereen in Nederland of ze donor willen zijn. Je kunt jouw keuze invullen op een website. Zodat het na jouw dood duidelijk is of jij jouw organen en weefsels wil doneren.

Het nemen van een beslissing over het doneren is best lastig. Toch is het belangrijk om altijd een keuze in te vullen. Zo weten de artsen en de mensen om je heen zeker wat jij wil.

Hoe gaat dat dan?

Je weet van tevoren niet aan wie jouw organen of weefsels worden gegeven. Mensen die organen nodig hebben, staan op een wachtlijst. Is er iemand die beter kan worden gemaakt met jouw organen of weefsels die jij wilt doneren? Dan halen artsen in het ziekenhuis de organen of weefsels uit jouw lichaam. Dit gebeurt natuurlijk pas als je echt dood bent. Dat wordt door meerdere artsen in het ziekenhuis heel goed gecontroleerd. Aan het einde wordt jouw lichaam weer helemaal mooi gemaakt. Je ziet er dan bij je begrafenis of crematie weer netjes uit.

Donorregister

De website waar je jouw keuze kan invullen heet het Donorregister. Je kan deze website vinden op www.donorregister.nl. Je kunt ook een papieren donorformulier ophalen bij jouw gemeente. Als je dat opstuurt dan komt jouw keuze ook in het Donorregister. Je kan jouw keuze nu al maken en die in het Donorregister invullen.

Maak je geen keuze?

Dan mogen jouw organen en weefsels aan zieke mensen worden gegeven. Er staat dan dat je geen bezwaar hebt tegen orgaandonatie.

In het Donorregister kun je vier keuzes maken:

Ja, ik wil donor worden.

Nee, ik wil geen donor worden.

Ik wil dat mijn partner of familie voor mij kiest na mijn overlijden.

Ik wil dat iemand anders voor mij kiest na mijn overlijden. Zoals een goede vriend.

Op de website van het Donorregister kun je jouw keuze altijd weer veranderen.

Het is belangrijk dat je goed over jouw wensen nadenkt. Zodat je een keuze kan maken die voor jou goed voelt. Praat daarom ook over jouw keuze met familie, vrienden of met je begeleider.

Meer informatie

- Kijk op de website: <https://hoewerktorgaandonatie.nl>
- Of op: www.donorregister.nl
- Of op de site van de Nederlandse Transplantatie Stichting: <https://www.transplantatiestichting.nl>
Zij regelen dat in Nederland organen en weefsels bij zieke mensen terecht komen.

VraagApp: meer zelf, minder zorg

Tekst en foto: Buro Opaal

VraagApp is een app voor mensen met een beperking. Via de app kun je vragen stellen over bijna alles wat ingewikkeld is. Over allerlei dingen die je in het dagelijks leven tegenkomt. Bijvoorbeeld over koken of het openbaar vervoer. Of over moeilijke brieven en regels en wetten.

Het is leuk om dingen zelf te kunnen. Om zelf met de trein of bus te reizen. Of om zelf te koken. Het maakt je wereld leuker.

Sommige dingen kun je (nog) niet zelf. Maar wel met een beetje hulp. De meeste mensen vragen hulp aan de mensen om hen heen. Of ze zoeken het antwoord op internet.

Het kan zijn dat niemand het antwoord op jouw vraag weet. Of dat er niemand is die tijd heeft. Internet helpt ook niet altijd. Bijvoorbeeld als je een brief hebt gekregen die je niet snapt.

Zelf doen

Daarom is er VraagApp. Via de app kun je vragen stellen over bijna alles wat ingewikkeld is. De vragen worden beantwoord door vrijwilligers uit het hele land. Als je een vraag stelt krijg je snel een antwoord. VraagApp is anoniem en veilig.

VraagApp is gemaakt door de LFB en 3 Times Impact. KansPlus is ook bij het project betrokken geweest. Via je zorgorganisatie of gemeente kun je gratis gebruik maken van VraagApp. Je kunt samen met je begeleider VraagApp downloaden op je telefoon.

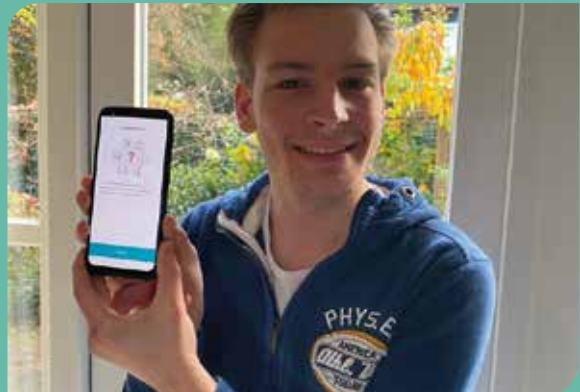
Hoe het werkt

Typ je vraag of spreek de vraag in.
Chat anoniem met een vrijwilliger.
Hij of zij helpt je met je vraag.
Het is snel en veilig.

Op de website <https://vraagapp.nl> vind je meer informatie.

Er staan filmpjes op over hoe het werkt.
En verhalen van mensen die de app gebruiken.
Leuk om alleen of samen naar te kijken.

Niels over de VraagApp

Niels is vanuit de LFB, door en voor mensen met een verstandelijke beperking, betrokken geweest bij het project VraagApp. "Ik heb voorlichting gegeven over hoe de VraagApp werkt. Ik heb ook een tijdje de gesprekken 'gemodereerd'. Dat betekent dat je kijkt naar of het goede gesprekken zijn. Of er geen rare vragen gesteld worden."

"Het duurt ongeveer vijf minuten voordat een vrijwilliger antwoord geeft. Als je vraag iets moeilijker is, moeten ze iets langer zoeken naar het antwoord. Dan kan het iets langer duren."

"De VraagApp is bedoeld voor simpele, praktische vragen. Bijvoorbeeld over hoe lang je rijst moet koken. Of iemand heeft een brief gekregen van het UWV, maakt daar een foto van en vraagt wat ze bedoelen met de tekst. Het is niet zo dat iemand je helemaal gaat uitleggen hoe je een band moet plakken van je fiets. Maar een vrijwilliger kan wel helpen met zoeken naar een fietsenmaker in de buurt."

"Het kan ook zijn dat je bijvoorbeeld ruzie hebt. Of dat je het moeilijk hebt met gevoelens. Dan kan de vrijwilliger helpen om iemand te zoeken in je buurt die jou kan helpen. Of de vrijwilliger kan zelf even met jou praten."

"Ik heb zelf een keer de weg gevraagd toen ik ergens moest zijn in Amsterdam. De vrijwilliger heeft opgezocht en uitgelegd hoe ik daar met het openbaar vervoer kon komen."

"Zusje, met de bus weg en ijsje eten"

Tekst en foto: Lorette Fruijtier

Afgelopen 25 mei overleed mijn grote broer Fons. Niemand noemt mij nu nog 'zusje'. Graag vertel ik mijn verhaal over het leven met deze bijzondere broer.

Op 18 februari 1956 werd Fons geboren in Middelburg. Vlak na zijn geboorte kreeg Fons een hersenbloeding. Niemand wist of hij de hersenbloeding überhaupt zou overleven en wat zijn vooruitzichten waren. Later bleek dat Fons zowel lichamelijk als verstandelijk ernstig gehandicapt was. Mijn ouders zetten alles op alles om zijn ontwikkeling zoveel mogelijk te stimuleren.

Niet langer thuis

Begin 1960 verhuisden onze ouders en Fons naar Utrecht, waar ik in oktober 1961 geboren werd. De 24 uren zorg voor Fons thuis werd steeds zwaarder en uiteindelijk moesten onze ouders in 1962 besluiten dat Fons verhuisde naar Nieuwenoord in Baarn. Deze beslissing viel hen buitengewoon zwaar. De toenmalige mores van de zorginstelling was dat een gehandicapt kind de eerste zes weken niet naar huis mocht, om te onthechten. Hiermee waren onze ouders het absoluut oneens en Fons kwam gewoon elke zondag naar huis.

Verhuizen naar Nieuw-Wehl

In 1963 verhuisden wij naar Sint-Michielsgestel en in 1969 naar 's Heerenberg. Fons woonde nog steeds in Baarn en kwam regelmatig weekenden thuis logeren. In 1972 kwam er een plekje vrij bij Fatima in Nieuw-Wehl. Daar was in die tijd niets: geen dagbesteding, geen vrijetijdsbesteding, geen ouderparticipatie en geen vrijwilligers.

Ouders als pioniers

Onze ouders hebben zich op allerlei niveaus ingezet voor de gehandicaptenzorg. Papa was met name op bestuurlijk niveau bezig en met de ontwikkeling van ouderparticipatie. Mama vond dat de bewoners veel te weinig buiten kwamen en stond aan de wieg van het vrijwilligerswerk bij Fatima. Zelf wandelde zij ook jarenlang tweemaal per week met Fons en medebewoners.

Voor mij was het opgroeien met een gehandicapte broer heel gewoon. Fons was altijd aanwezig, ook als hij er

feitelijk niet was. Voor mijn omgeving buiten het gezin telde Fons vaak niet mee. Hij werd 'vergeten'. Menigmaal kreeg ik te horen: "ja, jij bent enig kind". Dat vond ik onbegrijpelijk en maakte mij furieus. Het leven met Fons heeft mij gevormd. Mijn ouders hebben me geleerd hoe ik liefdevol, zorgzaam en verantwoordelijk kan zijn.

Begin 1982 overleed papa plotseling. Een ramp voor ons gezin. Logischerwijs gingen mama en ik de zorg voor Fons delen. Na mijn studie rechten kwam ik in 1990 'toevallig' in de gehandicaptenzorg terecht. Daar werk ik nog steeds, tegenwoordig als zelfstandig adviseur.

In 1990 werd mijn dochter geboren. Prachtig om te zien dat (de wereld rondom) Fons ook haar zienswijze op het leven enorm heeft beïnvloed. Mede in haar werk als docente in het MBO komt deze visie goed van pas.

Als zus eerstverantwoordelijk

In 2005 werd ik curator van mijn broer in plaats van mama. Vanaf toen was ik de eerstverantwoordelijke voor

Fons. Ik voerde zorgplanbesprekingen, overleggen met het team en met de artsen. Fons had een kwetsbare gezondheid, hij leed onder andere aan epilepsie, een nieraandoening en diabetes insipidus. Wellicht paste de titel 'lastige vertegenwoordiger' mij goed. Ik bemoeide me graag overal mee voor zover ik dit nodig achtte om bij te dragen aan een goed leven voor Fons. Want dat was steeds het overstijgende doel!

Omdat goede professionele zorg voor Fons van essentieel belang was voor een goed leven, was goede samenwerking tussen de zorgprofessionals en mijzelf essentieel. Best lastig was de regelmatige wisseling van teamleden en artsen. Eigenlijk moesten we elke keer weer opnieuw beginnen met elkaar. Desondanks is de samenwerking goed gelukt en heeft een stevige basis gelegd onder een goed leven voor Fons. In juli 2018 overleed mama en bleven Fons en ik samen over uit ons oorspronkelijke gezin. Het meest ingewikkelde in mijn rol van vertegenwoordiger was dat Fons nooit heeft kunnen vertellen wat hij belangrijk vond in zijn leven. Wij moesten steeds met elkaar goed naar hem kijken en 'luisteren' en naar beste kunnen invulling geven aan een goed leven voor hem.

Wikken en wegen met hart en verstand

Vanaf eind maart ging het steeds slechter met Fons. Hij kreeg diverse infecties, moeite met ademen, kon nauwelijks meer eten en drinken en was niet meer echt aanwezig. Wij dachten allemaal dat Fons zou sterven. Ik voerde veel overleg met het team en de artsen. Voor mij moeilijke en emotionele overleggen, omdat het levenseinde van mijn broer nabij leek. Tevoren had ik mij nooit gerealiseerd hoe moeilijk het zou

zijn als plaatsvervanger over het levenseinde van Fons te moeten 'beslissen'. Wikken en wegen wat het beste is om te doen, doorgaan met medische behandeling of niet. Heen en weer geslingerd worden tussen verstand en hart. Op zo'n moment is goede samenwerking met zorgprofessionals onontbeerlijk. Deze samenwerking was heel goed, met veel tijd en ruimte voor het gesprek over wat het beste was voor Fons.

Uiteindelijk kon Fons nog een aantal weken op zijn manier genieten van het leven. Tot 22 mei bleek dat het einde echt aanstaande was. Ook toen overlegde ik met de dienstdoende arts, die Fons goed kende. We kwamen samen tot de slotsom de medische behandeling te staken en Fons alle ondersteuning te geven voor een zo comfortabel mogelijk sterven. Dat is gelukt. De dankbaarheid die ik voel voor alle goede zorg en liefdevolle aandacht voor Fons tot het einde, is niet in woorden uit te drukken.

Afscheid passend bij wie Fons was

Op 29 mei hebben wij, de medebewoners en het team, afscheid genomen van Fons. Dit afscheid vond plaats in de tuin van Wendakker 5. Onder leiding van de geestelijk verzorger van Elver en met muzikale omlijsting door Music Maatje. Ook de voorbereiding van het afscheid hebben we samen vormgegeven. Het was een magnifiek en uniek afscheid, passend bij wie Fons was.

Het aardse leven van Fons is voorbij. 'Zusje, met de bus weg en ijsje eten', klinken nooit meer. Onze zielsverwantschap is blijvend en de invloed van Fons op mijn leven ook!

Online congres (H)erken jij dementie?

Donderdag 18 maart 2021

Door corona is het niet mogelijk om elkaar live te ontmoeten. We vinden het wel heel belangrijk om samen te praten over dementie bij mensen met een verstandelijke beperking. Om erkenning en herkenning bij elkaar te vinden. En om van elkaar te leren.

Daarom organiseert KansPlus op 18 maart 2021 een digitaal congres voor naasten van mensen met een verstandelijke beperking. Onder deze link vindt u meer informatie: <https://www.kansplus.nl/agenda/herken-jij-dementie-2/>

Contact houden in coronatijd

Ledengroep KansPlus-Sien Eindhoven-Helmond

Tekst en foto: Marijke Blom

Onder de noemer KansPlus-Sien zijn er in de regio Eindhoven Helmond allerlei activiteiten voor onze doelgroep. Van zwemmen tot snoezelen en van een busreis voor mantelzorgers tot complete vakantieperiodes. Die worden georganiseerd door verschillende vrijwilligersteams. KansPlus-Sien is de 'paraplu' waar zij onder vallen en die hen helpt om hun werk te doen.

Door de coronacrisis zijn dit voorjaar alle activiteiten stilgevallen. Dat was logisch en het kon moeilijk anders, maar het was een ontzettend bittere pil voor de deelnemers. Ze konden al niet naar school of naar hun dagbesteding, er waren geen logeerweekenden, ze hadden veel minder contact met vrienden en dan ook nog eens geen zoos of zwemmen of vakantie.

Zoektocht

En terwijl voor veel mensen de wereld deze zomer een flink stuk openging, was dat voor onze doelgroep vaak wel een beetje anders. De zorginstellingen bleven voorzichtig. Sommige vakantie-aanbieders konden de geboekte zorgvakanties niet corona-proof georganiseerd krijgen. En het was ook voor onze vrijwilligersteams een zoektocht naar wat er dan wel mogelijk was. Dat is maatwerk: het hangt altijd af van de vraag hoe kwetsbaar deelnemers zijn, van de locatie en van de op dat moment geldende richtlijnen. En die laatste zijn niet altijd lang van tevoren bekend.

Zomerevenementen

Het is ontzettend fijn dat het een paar teams gelukt is om een alternatief te verzinnen. Van een online-discofeest tot een vakantie-doe-boek en een Piroc@Home pakket dat bij de vakantiegevoelers werd thuisbezorgd.

Daarnaast hebben we als regiobestuur zelf twee zomerevenementen georganiseerd op de locatie waar normaal gesproken vakantieperiodes plaatsvinden.

Twee dagen waar mensen, meestal kinderen en hun ouders, elkaar konden ontmoeten. Veilig, maar vooral supergezellig met spelletjes, veel muziek, een speciale bingo, nagelstudio en een verhalenverteller.

Er was ruimte genoeg buiten en we zagen iedereen ontzettend genieten. Van een van de dagen is een filmpje gemaakt dat we nu kunnen gebruiken om vrijwilligers te werven. En om mensen te laten zien hoe leuk het bij ons is. Kijk op: <http://www.kansplus-sien.nl>

Vrijwilligers

Verder hebben we als bestuur geprobeerd om in contact te blijven met de coördinatoren. Er zijn daar toch wel wat zorgen dat vrijwilligers hun tijd anders gaan invullen als activiteiten zo lang stilliggen. Of dat echt zo is, is nu nog niet goed te voorspellen, maar we hopen dat de onderlinge band zo sterk is dat de clubs en de vakantieperiodes de draad straks zonder problemen weer op kunnen pakken.

Live of online

Op het moment dat we dit schrijven, zitten we midden in de tweede golf. Vanavond is er waarschijnlijk een aankondiging van weer meer maatregelen. Het is afwachten wat de gevolgen daarvan gaan zijn voor onze deelnemers. We weten hoe enorm belangrijk sociale contacten en activiteiten zijn voor hun kwaliteit van leven. Maar het moet natuurlijk wel verantwoord zijn, zowel voor hen als voor de vrijwilligers.

Het blijft een gezamenlijke zoektocht naar manieren - of het nu live is of online - om elkaar te blijven voelen. Uitdagend, maar wonderlijk mooi als het lukt.

“Lichtjes maken mij blij”

Tekst en foto: Dickie van de Kaa

Het is november. Vanmorgen fietste ik naar kantoor, terwijl de zon opging. Het einde van de dag weer naar huis, terwijl de zon onderging. Het zijn prachtige najaarsdagen. Vandaag was het noodzakelijk om op kantoor te werken. Veel kan vanuit huis, maar af en toe heb ik spullen of documenten nodig die op kantoor liggen. En de plantjes hebben ook water nodig.

Ik ben een beetje 'vergader moe' merk ik. De vele besprekingen via Teams of Zoom breken op. Het vraagt een ongekennde intensiteit en concentratie. Maar tegelijkertijd bespaart het tijd en kan het meer effectief zijn.

De feestdagen

Bij mij thuis hangt al een lichtjessnoer in huis voor het raam. Wel wat vroeg in Sinterklaastijd, maar ik zag het bij de overburen en de lichtjes maken mij blij.

Mijn gedachten gaan uit naar de mensen die zorg nodig hebben. Vieren jullie nu wel Sinterklaas? Verheugen jullie je op pakjesavond? Gaan jullie ook naar de Intratuin om te kijken naar alle schitteringen en flonkeringen, een rijdend treintje of een kerstboom? Of blijven jullie nu in huis en vermijden jullie alle niet noodzakelijke reizen?

Het kan en zal ook met elkaar in de woning knus en gezellig zijn. Daar ben ik van overtuigd. Maar is het ook vervelend om de hele dag op elkaars lip te zitten? Of vullen wij dat in voor jullie! Soms denken we zo goed te weten hoe andere mensen denken en voelen. Wat missen jullie nu het meest? Wat maakt het

leven voor jullie nu anders? En verlangen jullie ook naar het gewone leven? Naar je vertrouwde werk of dagbesteding?

Voor ieder zal dit anders zijn. Het zou fijn zijn als jullie je verhaal aan ons willen vertellen. In elk geval hoop ik dat jullie samen met je familie en de ondersteuners richting een mooie kersttijd gaan. Het licht weer tegemoet.

Contact

De activiteiten van onze ledengroepen zijn anders ingericht. Er zijn goede initiatieven bedacht die door kunnen gaan in deze periode. Want contact met elkaar hebben we nodig als mens. Toch kunnen we minder samen zijn dan we zouden willen. Zo mis ik ook het rechtstreekse contact met mijn collega's. Het grapje of nieuwtje, het relativeren van de zware dingen die spelen, alleen al door het te vertellen en te delen.

Ledenvergadering en bestuur

Het is razend druk. We hebben net een algemene ledenvergadering gehad. Digitaal. Onze voorzitter Pouwel van de Siepkamp nam afscheid als bestuurslid. Ook Miriam Zegger, algemeen bestuurslid nam afscheid. Gelukkig hebben we drie nieuwe bestuursleden. Een nieuwe voorzitter Harold de Graaf en twee algemene bestuursleden, Lola Leenes en Lian Roovers. Welkom bij onze mooie vereniging. Wat fijn dat jullie willen bijdragen aan het behartigen van de belangen van mensen die dat steuntje in de rug nodig hebben.

Pijlen richten

De bestuursleden gaan een periode tegemoet waarin we als KansPlus onze toekomst veilig moeten stellen. We hebben dalende inkomsten en intern gaat het een en ander veranderen. We werken vanuit een ambitieus perspectief en zijn niet gauw tevreden. Daarom zullen we in alles wat we zo graag willen doen focus aanbrengen, richting bepalen. Als een boogschutter die zijn pijlen richt op zijn doel.

Laten we de feestdagen gebruiken om tot rust te komen, de vele indrukken van dit jaar te laten bezinken, hernieuwde energie op te doen en vooral om elkaar nabij te zijn.

Mooie Kerst en een gezond en vreugdevol nieuwjaar!

Down en Dementie - D2

Tekst: Buro Opaal

Rien

Lianne, Adriëtte en Yvonne van der Wijst zijn de zussen van Rien. Rien heeft het syndroom van Down en dementie. De zussen zijn zeer betrokken bij de ontwikkelingen die Rien doormaakt. Zij zagen op een gegeven moment dat Riens gedrag veranderde en gingen daarover in gesprek met de begeleiders en zorgprofessionals. Om er zo samen voor te zorgen dat Rien passende ondersteuning kreeg. In dit persoonlijke proces bleek dit nog niet zo eenvoudig. Zij besloten hier iets mee te doen en startten het project Down en Dementie, D2.

De eerste veranderingen

"Onze broer Rien begon rond 2015 te veranderen. Eerst waren het verklaarbare dingen, maar gaandeweg werden de veranderingen structureler. Rien trok zich vaker terug. Hij schrok van harde geluiden bij regen en onweer. Hij werd bang bij het zien van de rookmelder. Zijn nachten veranderden. Rien werd dan wakker en begon te roepen. Ook zijn eetgedrag werd anders." "We dachten aan dementie, maar de ingevulde vragenlijsten gaven daar niet direct duidelijkheid in. En zijn veranderde eetgedrag bleek te komen door een bacterie in zijn maag."

De diagnose - of toch niet?

Er volgde een periode van allerlei onderzoeken en therapieën voor Rien. "Als familie probeer je van alles om hem te helpen, om goede zorg te geven. Maar Rien werd eigenlijk alleen maar slechter." Uiteindelijk wezen alle signalen op de ziekte van Alzheimer. De zorgverlener die destijds was betrokken bij waar Rien woont, nam de diagnose niet meteen over. "Het stellen van de diagnose is erg moeilijk. Het gaat op basis van het uitsluiten van andere mogelijke aandoeningen." "Dementie vraagt een heel andere kijk op je naaste dan je gewend bent. Het omgaan met Down is gericht op zoveel mogelijk zelfredzaamheid. Terwijl de omgang met dementie veel meer gericht is op begeleiding en ondersteuning."

Zorgen van moeder

Ondertussen is het voor de moeder van Rien en zijn zussen moeilijk om te zien hoe hij verandert. "Voor onze moeder speelt haar leeftijd natuurlijk een rol. Ze ziet dat Rien steeds meer hulp nodig heeft en vraagt zich af hoe lang ze er nog voor hem kan zijn. En of hij wel kan blijven wonen waar hij nu woont. Ze mist steun van lotgenoten. Rien veranderde te veel ten opzichte van de kinderen van andere ouders waar ze jarenlang contact mee heeft. Praten over Rien en Alzheimer maakt haar verdrietig en vindt ze moeilijk."

D2

De zussen vinden praten belangrijk. "Je oogst meer begrip voor de situatie en je kunt de zorg beter afstemmen op de zorgvraag. Wij geloven dat de levenskwaliteit van mensen met Down en dementie sterk kan verbeteren." Door het geven van gastlessen en (online) presentaties delen de drie zussen hun verhaal. Na afloop is er ruimte om met elkaar in gesprek te gaan. "Er komt een documentaire en we werken ook aan een flyer. We zoeken zoveel mogelijk manieren om onze ervaringen te delen en proberen vooral ook om mensen te bereiken die nog helemaal niet aan dementie denken."

- Voor meer informatie over een gastles of presentatie, mail naar info@downendementie.nl of kijk op www.downendementie.nl
- Het programma '(H)erken jij dementie?' werkt aan het verbeteren van het signaleren en vaststellen van (mogelijke) dementie bij mensen met een verstandelijke beperking. <http://herkenjijdementie.nl>

Colofon

PlusPunt is een uitgave van
KansPlus, Belangennetwerk
verstandelijk gehandicapten.
PlusPunt verschijnt vier keer per jaar.

Oplage

5.100

ISSN

2212-2621

Tarieven 2020

Lidmaatschap KansPlus: € 39,50
Familielidmaatschap: € 49,50
Gezinslidmaatschap: € 5,00
(alleen voor bestaande leden)
Abonnement PlusPunt: € 27,50

Mededelingen over het beëindigen van het
lidmaatschap dienen schriftelijk aan het
Landelijk Bureau te worden doorgegeven
voor 1 oktober. Voor losse abonnementen
geldt een opzegtermijn van drie maanden.

Foto voorpagina

Uniek en Romantiek

Redactie

Sandra Overbeek (Buro Opaal), Marion
Thielemans en Dickie van de Kaa

Redactieadres

KansPlus, Postbus 408, 3990 GE Houten
(030) 236 37 44, pluspunt@kansplus.nl,
www.kansplus.nl

PlusPunt digitaal ontvangen?

Meld u aan via pluspunt@kansplus.nl

Vormgeving en drukwerk

MEO

Deadline kopij

Kopij voor nummer 62 dient uiterlijk
10 februari 2021 binnen te zijn bij
de redactie.

KansPlus tot uw dienst!

Landelijk bureau

Bezoekadres: De Molen 83, 3995 AW Houten
Website: www.kansplus.nl
Facebook: www.facebook.com/kansplus
Twitter: @KansPlusNL

VraagRaak

VraagRaak is het steunpunt medezeggenschap, een onderdeel van KansPlus.
www.vraagraad.nu

Kennis- en adviescentrum KansPlus-VraagRaak

Voor leden, bestuursleden van ledengroepen, cliëntenraden en familieverenigingen.
Voor informatie, advies en ondersteuning met betrekking tot de zorg voor iemand
met een verstandelijke beperking. Voor ondersteuning en advies aan ledengroepen
en voor vragen, informatie en advies over (mede)zeggenschap.

Bereikbaar van maandag t/m donderdag
van 10.00-13.00 uur: (030) 236 37 50, advies@kansplus.nl

Doneren

Donaties zijn altijd welkom. Het rekeningnummer van KansPlus is
NL49RAB00159376769. Giften zijn meestal fiscaal aftrekbaar, KansPlus is een
ANBI. Hoeveel belasting u terugkrijgt, is afhankelijk van verschillende criteria:

- Hoe geeft u? Eenmalig of gedurende meerdere jaren, vastgelegd bij de notaris
of (sinds 2014) onderhands?
- Als u een bv als eigen zaak heeft kunt u de gift ook vanuit uw bv doen.
- Daarnaast worden er eisen gesteld aan het goede doel of de instelling waaraan
u geeft.

Sinds 1 januari 2014 is het mogelijk om naast de notariële akte ook periodieke
giften die via een schenkingsovereenkomst tussen de gevende en ontvangende
partij wordt vastgelegd fiscaal aftrekbaar te maken. KansPlus informeert u graag
over de mogelijkheden.

